

УДК 338.32

Гураль І. – ст. гр. БМм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СУТНІСТЬ ВИРОБНИЧОЇ ПОТУЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: к.е.н., доц. Кужда Т. І.

Hural I.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

MEANING OF PRODUCTION CAPACITY

Supervisor: Kuzhda T.I.

Ключові слова: виробнича потужність, виробнича програма

Keywords: capacity, production program

Виробнича потужність (ВП) підприємства - це максимально можливий обсяг випуску продукції в заданій номенклатурі та асортименті, який досягається при ідеальних умовах роботи: повному використанні обладнання та виробничих площ, робочої сили, сировини, матеріалів та застосування передової технології.

Розрізняють теоретичну, практичну, нормальну, планову, перспективну, проектну та діючу потужність підприємства. Теоретична ВП – це обсяг господарських операцій, який досягається в ідеальних умовах роботи обладнання з мінімально можливими негативними результатами. Найвищий рівень виробництва, який можливий при збереженні прийнятного ступеня ефективності з урахуванням допустимих або неминучих втрат робочого часу, пов'язаних з ремонтом обладнання та режимом роботи підприємства визначає практична ВП. Нормальна ВП характеризує середній рівень господарської діяльності, достатній для задоволення попиту на товари і послуги протягом певного часу з урахуванням сезонних і циклічних коливань попиту. Річній нормальній ВП відповідає планова потужність. Перспективна виробнича потужність відображає очікувані зміни номенклатури продукції, технології й організації виробництва, закладені в плановому періоді, натомість проектна – являє собою величину можливого випуску продукції умовної номенклатури за одиницю часу, задану при проектуванні чи реконструкції виробничої одиниці.

Величина виробничої потужності підприємства формується під впливом багатьох чинників: номенклатура, асортимент та якість продукції, що виготовляється; кількість встановленого устаткування, розміри і склад виробничих площ, можливий фонд часу роботи устаткування та використання площ протягом року; прогресивні техніко-економічні норми продуктивності й використання устаткування.

Показники виробничої потужності використовують для визначення величини виробничої програми, для встановлення вузьких та широких місць на підприємстві, а також для розрахунку капітальних вкладень, необхідних для виготовлення продукції.

Одиниці виміру виробничої потужності підприємств застосовуються різні залежно від характеру виробництва та галузевої підпорядкованості. Загальне правило таке: виробнича потужність визначається в тих самих одиницях виміру, в яких планується та здійснюється облік продукції, що виготовляється (послуг, що надаються).

Отже, виробнича потужність відображає виробництво продукції відповідно до профілю підприємства, значну частину основних виробничих фондів, основну частку сукупних затрат живої праці і є техніко-економічною категорією, оскільки піддається впливу як технічних, так і економічних факторів.